

Gdzie chrzest, tam nadzieja

Z przygotowaniem do obchodów 1050 rocznicy chrztu Mieszka I wiążą się podstawowe pytania: dlaczego książę Mieszko zdecydował się przyjąć chrzest, kiedy i gdzie odbyła się liturgia chrztu, jakie znaczenie miał chrzest władcy dla całej historii Polski? Czy głównym motywem przyjęcia chrztu była zimna kalkulacja polityczna, jak niektórzy twierdzą? Przecież i dziś dla wielu młodych rodziców luźno związanych z Kościołem decyzja o chrzcie dziecka ma podłoże społeczne, aby nie być „czarną owcą” w rodzinie.

A mogło być zupełnie inaczej... Na sto lat przed chrztem Mieszka I tereny dzisiejszej Małopolski (państwo Wiślan) znajdowały się w obrębie państwa wielkomorawskiego, gdzie Ewangelię głosili święci Cyryl i Metody. Wówczas książę z Wiślicy pod przymusem politycznym przyjął chrzest. Niestety wkrótce po upadku potęgi państwa wielkomorawskiego na tereny Małopolski powróciło pogaństwo. Inna była sytuacja u naszych sąsiadów z północy - plemion pruskich, którzy przez ponad 200 lat opierali się misjonarzom, począwszy od św. Wojciecha zamordowanego w 997 roku i św. Brunona Bonifacego, który poniósł śmierć męczeńską wraz z 18 towarzyszami w 1009 roku na pojezierzu Suwalskim.

Kronikarze wspominają dużą rolę żony Mieszka I Dąbrówki w doprowadzeniu męża do szczerego nawrócenia. Coraz częściej historycy podkreślają głęboko religijną motywację przyjęcia chrztu przez Mieszka I, co łączyło się z całkiem realnym ryzykiem wybuchu buntu społecznego.

Precyzyjniej można natomiast określić samą datę przyjęcia chrztu. Kroniki są zgodne, że nastąpiło to w roku 966. Natomiast datę dzienną wyznacza dominu-

jący wówczas zwyczaj udzielania chrztu dorosłym w ramach liturgii Wigilii Paschalnej. Ponieważ jednak przez całe wieki obowiązywał post Eucharystyczny od północy, to liturgię Wigilii Paschalnej, którą dziś rozpoczyna się po zachodzie słońca, celebrowano już w godzinach przedpołudniowych w Wielką Sobotę. W roku 966 Wielka Sobota przypadała 14 kwietnia.

Najwięcej dyskusji przez cały wiek XX dotyczyło miejsca chrztu. Nasz wielki historyk z XV wieku ks. Jan Długosz sądził, że chrzest Mieszka I odbył się w Gnieźnie, które było w XV wieku duchową stolicą Polski. Po odkryciach archeologicznych w Poznaniu zaczęto zbierać argumenty za tym miastem, które było w czasach Mieszka I, przed powstaniem metropolii gnieźnieńskiej w roku 1000, siedzibą biskupa misyjnego Jordana. Jednak odkrycie baptysterium na Ostrowie Lednickim dostarczyło najmocniejszych argumentów, że to właśnie na tej wyspie na jeziorze lednickim w połowie drogi między Gniezmem a Poznaniem miał miejsce chrzest Mieszka I.

Makieta grodu Mieszka I na Ostrowie Lednickim

Dlatego centralne obchody rozpoczną się w czwartek 14 kwietnia 2016 r. o godz. 15 celebracją jubileuszową na Ostrowie Lednickim. Wieczorem o godz. 17 w katedrze gnieźnieńskiej zostanie odprawiona przez polski Episkopat Msza święta dziękczynna za chrzest Polski.

W grodzie lednickim największym obiektem był pałac księżęcy z dobudowaną kaplicą chrzcielną. Drugim dużym obiektem (widocznym z lewej strony) był kościół w którym sprawowano Eucharystię.

Program dwóch kolejnych dni obchodów jubileuszowych realizowany będzie w Poznaniu. W piątek o godz. 12 rozpoczną się uroczyste obrady Zgromadzenia Narodowego z orędziem Prezydenta RP.

W sobotę 16 kwietnia na stadionie w Poznaniu pod hasłem „Gdzie chrzest, tam nadzieja” rozpocznie się świętowanie jubileuszowe, które zwieńczy o godz. 14 Msza św. z chrztem dorosłych.

Podczas konferencji prasowej abp Stanisław Gądecki zaznaczył, że choć o okolicznościach przyjęcia chrztu przez Mieszka I i jego poddanych wiemy niewiele, to jednak nie ulega wątpliwości, że akt ten był najbardziej doniosłym i brzemiennym w skutki wydarzeniem w dziejach Polski. „Można nawet powiedzieć, że bez chrztu mogło nie być państwa polskiego, ani Polaków, ani naszej wielkiej historii oraz kultury. Narodziny państwa polskiego i jego chrzest są ze sobą ściśle związane” – powiedział przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski.

Świętowanie Jubileuszu we wspólnotach parafialnych będzie miało miejsce głównie w Wigilię Paschalną, podczas której odnowione zostaną przyrzeczenia chrzcielne.